

# Een bespreking van de problemen rondom houtkap

1. Verbranden van houtige biomassa is niet nodig voor de energietransitie
2. Het Nederlandse houtkapbeleid is een gevaar voor het klimaat
3. Staatsbosbeheer wordt beïnvloed door perverse prikkels om overmatig bomen te kappen
4. Aankondiging definitief rapport over de belangen van houtkap in Nederland

## 1. Verbranden van houtige biomassa is niet nodig voor de energietransitie

Begin 2015 heeft de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) uitgebreid onderzoek verricht en heeft de volgende conclusies gepubliceerd:

*“a. Er is nu al te veel CO2 in de atmosfeer! Als we de klimaatdoelen voor 2030 en 2050 willen halen moet alles er dus op gericht zijn dit binnen de komende 10 jaar te verlagen, niet te verhogen. De beste manier om dit te doen is om bomen te laten doorgroeien want bomen zijn goed in het opslaan van CO2. En zolang ze leven slaan ze elk jaar meer op ; elke groeiing erbij betekent minder CO2 in de atmosfeer.*

*b. Bij de verbranding van biomassa wordt per eenheid geproduceerde energie méér CO2 uitgestoten dan bij verbranding van kolen of gas. Verbranden van hout levert 16% meer CO2 dan steenkool en 94% meer dan gas. Over tientallen jaren zou de CO2 weer in bomen kunnen zijn opgenomen maar dan is het te laat. Het is dus minder slecht om gas te stoken én bomen bij te planten dan om bomen te verstoken én bomen bij te planten.”*

[2015-01-12-knaw-vertouwen-in-biobrandstof-en-houtstook-misplaatst-dutch.pdf](#)

[2015-01-12-knaw-visiedocument-biobrandstoffen-en-hout-als-energiebronnen-effect-op-uitstoot-van-broeikasgassen-dutch.pdf](#)

[2015-01-12-knaw-biofuel-and-wood-as-energy-sources-effect-on-greenhouse-gas-emissions-english.pdf](#)

Sinds 2017 publiceert het EASAC (het Europese overkoepelend orgaan van wetenschappers) meerdere rapporten per jaar om het schadelijke biomassa beleid van Nederland een halt toe te roepen. Het laatste rapport van drie maanden geleden bevatte de volgende conclusie:

*“EASAC is the voice of independent science advice, mobilising Europe’s leading scientists to guide EU policy for the benefit of society. It brings together the National Academies of Science of the EU Member States, Norway and Switzerland.”*

*“The effects of switching from fossil fuels to biomass for electricity generation has been widely studied in the last decade and it is now known to be inconsistent with current ETS assumptions and objectives. EASAC’s and many others’ work has shown that switching from fossil fuels to biomass in power stations INCREASES net emissions to the atmosphere when emissions along the whole life cycle are properly accounted for (see [Norton et al., 2019](#), for an overview). It is [widely accepted](#) that*

*a) Emissions per kWh of electricity generated increase when coal (let alone natural gas) is replaced by biomass*

*b) a significant time lag exists before any assumed regrowth in biomass after harvesting can offset this initial increase.*

*This period may range from a decade at the shortest (e.g. with genuine forest residues or agricultural wastes, or some rapidly growing biocrops) to centuries. There is thus a fundamental disconnect between the reported emissions (zero) and actual emissions and their effects on atmospheric concentrations (both of which are increased for significant lengths of time).”*

[2020-08-26-easac-call-on-eu-to-correct-biomass-carbon-accounting-rules-english.pdf](#)

[2020-05-13-easac-iea-bioenergy-critique-of-easac-publications-on-forest-bioenergy-english.pdf](#)

[2019-10-07-arnhemsepeil-vragen-over-conclusies-easac-rapport-verbranding-houtige-biomassa-en-presentatie-dutch.pdf](#)

[2019-09-11-easac-environmental-experts-call-for-international-action-to-restrict-climate-damaging-forest-bioenergy-schemes-english.pdf](#)

[2019-08-09-easac-serious-mismatches-continue-between-science-and-policy-in-forest-bioenergy-english.pdf](#)

[2019-02-19-easac-forest-bioenergy-carbon-capture-and-storage-and-carbon-dioxide-removal-an-update-english.pdf](#)

[2019-02-18-easac-forest-bioenergy-carbon-capture-and-storage-and-carbon-dioxide-removal-english.pdf](#)

[2019-02-10-easac-forest-bioenergy-carbon-capture-and-storage-and-carbon-dioxide-removal-english.pdf](#)

[2018-06-15-easac-commentary-on-forest-bioenergy-and-carbon-neutrality-english.pdf](#)

[2018-01-08-easac-letter-to-president-of-the-european-commission-critical-analyses-of-burning-woody-biomass-english.pdf](#)

[2017-11-12-easac-multi-functionality-and-sustainability-in-the-european-union-forests-english.pdf](#)

Op 4 juni 2020 heeft onderzoeksbureau Kalavasta in opdracht van Urgenda een onderzoek gepubliceerd waarin wordt aangetoond dat biomassa niet noodzakelijk is in de energietransitie:

*“De conclusie is dat duurzame biomassa niet noodzakelijk is in een toekomstig klimaatneutraal, betaalbaar en betrouwbaar energiesysteem.”*

[2020-06-04-kalavasta-urgenda-onderzoeksrapport-een-co2-neutraal-energiesysteem-met-en-zonder-biomassa-dutch.pdf](#)

Op 14 en 15 juni 2020 publiceerden meerdere kranten een nieuwsbericht waarin Marjan Minnesma van Urgenda het kabinet verzocht heeft om te stoppen met het verstrekken van subsidie op het verbranden van biomassa:

*"Je kan beter aardgas gebruiken en bomen planten, dan biomassa gebruiken en bomen planten" "Minnesma wil dat het kabinet de komende jaren geen extra subsidie meer geeft aan biomassacentrales. Het gaat haar vooral om de centrales die hout als grondstof gebruiken. Die hebben volgens haar alleen nut als "je een kringloop van dertig jaar aanhoudt". "Maar die tijd hebben we niet. De komende tien jaar zijn cruciaal."*

[2020-06-14-nos-urgenda-activist-minnesma-stop-subsidie-biomassa-dutch](#)

Naast het KNAW, EASAC en Urgenda hebben wereldwijd nog een groot aantal zeer gerenommeerde organisaties en wetenschappers uitgebreid onderzoek verricht en gepubliceerd waaruit blijkt dat het verbranden van houtige biomassa funest is voor onze gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee onze toekomst.

## 2. Het Nederlandse houtkapbeleid is een gevaar voor het klimaat

In de onderzoeksresultaten van het JRC van de Europese Commissie, gepubliceerd op 1 juli 2020, wordt de volgende conclusie getrokken. Het houtkapbeleid in Europa blijkt funest te zijn voor de Europese klimaatambities ondanks dat er meer bos bij geplant wordt dan dat er gekapt wordt. Dit komt omdat nieuwe aanplant de eerste tientallen jaren nauwelijks CO<sub>2</sub> vastlegt en het meer dan 100 jaar kan duren voordat een nieuwe boom dezelfde hoeveelheid CO<sub>2</sub> heeft opgenomen die vrij is gekomen tijdens het verbranden van een boom. Dit blijkt ook uit deze video van het [PBL – Koolstofschuld Biomassa 50 tot 100+ jaar](#)

*"De ontbossing in Europa is na 2015 met 49 procent toegenomen vergeleken met het gemiddelde van de vier jaren daarvoor. Dat constateren onderzoekers van het Joint Research Centre in Italië, een onderzoeksinstituut van de Europese Commissie. Het verlies van biomassa is tussen 2016 en 2018 zelfs nog sneller gegroeid, met 69 procent ten opzichte van de vier jaren daarvoor. De toename is een gevolg van de recente groei van de houtmarkten, bio-energie en internationale handel, zeggen de onderzoekers. Opvallend is dat tegelijkertijd het beboste oppervlak in Europa groeit. Deze nieuwe aanplant neemt echter veel minder CO<sub>2</sub> op dan oude bomen. De onderzoekers constateren ook dat de Europese klimaatambities na 2020 in gevaar komen als de ontbossing in dit tempo doorgaat. Het verlies van CO<sub>2</sub>-opslag door bossen betekent dat er extra emissiereductie in andere sectoren nodig is om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken."*

[2020-07-04-wyniasweek-europa-maakt-de-kachel-aan-met-zijn-bossen-dutch](#)

[2020-07-03-mo-ontbossing-europa-gaat-steeds-snelser-dutch.pdf](#)

[2020-07-02-eoswetenschap-europese-bossen-wordt-meer-gekapt-dutch](#)

[2020-07-01-theguardian-europe-losing-forest-to-harvesting-at-alarming-rate-data-suggests-dutch](#)

[2020-07-01-nature-abrupt-increase-in-harvested-forest-area-over-europe-after-2015-english.pdf](#)

Ook experts die voor het huidige kapbeleid zijn, en houtproductie als doel hebben, erkennen dat je bomen moet laten staan om CO<sub>2</sub> op te nemen:

*"Maar – essentieel – bij die redenering blijft de factor tijd buiten beschouwing: wat we op enig moment verstoken, is het resultaat van een lange periode van houtgroei in het verleden. Om dat feitelijk te compenseren is er dus weer veel tijd nodig: het hout dat we nu verstoken moet er ter compensatie de komende tijd ook weer aangroeien, om zo de opgebouwde schuld in te lossen. De term klimaatneutraal is dus zo bezien misleidend, want de klimaatdoelen zijn er juist op gericht om korte termijn de uitstoot van CO<sub>2</sub> te verminderen." "Ook bij het transport van de pellets komt CO<sub>2</sub> vrij."*

<https://bosenklimaat.nl/vraag-6-hout-van-lage-kwaliteit-kun-je-stoken-of-storten-hoe-on-verstandig-is-houtstook>

William R. Moomaw emeritus hoogleraar internationaal milieubeleid, hoofdauteur van verschillende rapporten van het Nobelprijswinnende Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), waaronder coördinerend hoofdauteur van het hoofdstuk over de vermindering van broeikasgasemissies uit 2001 en hoofdauteur van het IPCC Fourth Assessment Report 2007 Hoofdstuk 4: 'Energievoorziening ter beperking van het klimaat', heeft eind 2020 een webinar gegeven over dit onderwerp. Bekijk hier zijn webinar van 8 oktober 2020: <https://youtu.be/btjXlzBEGGA>

*"Proforestation verwijst naar de praktijk van het beschermen van bestaande bossen tegen menselijke verstoring, wat de meest effectieve bos-gebaseerde klimaatoplossing is. Het huidige tempo en de omvang van houtkap is onhoudbaar en we moeten de bescherming van bossen opschalen. 200 klimaatwetenschappers ondertekenden een brief die naar de leden van het Congres werd gestuurd, waarin ze erop aandrongen zich te verzetten tegen wetgevingsvoorstellen die houtkap en houtverbruik zouden promoten als een natuurlijke oplossing voor klimaatverandering, gebaseerd op beweringen dat het een effectieve aanpak van koolstofopslag vertegenwoordigt, of beweringen dat het verbranden van bomen voor energie, staat voor hernieuwbare, koolstof neutrale energie."*

*In plaats daarvan roepen ze op tot een grote schaalvergroting in de bescherming van bestaande natuurlijke bossen, onder vermelding van: "We vinden geen wetenschappelijk bewijs ter ondersteuning van meer houtkap om meer koolstof op te slaan in houtproducten, zoals dimensionaal timmerhout of kruislings gelamineerd hout (CLT) voor hoge gebouwen, als natuurlijke klimaatoplossing. De groeiende consensus van wetenschappelijke bevindingen is dat we, om de ergste gevolgen van klimaatverandering effectief te verzachten, niet alleen verder moeten gaan dan het verbruik van fossiele brandstoffen, maar ook de bescherming van onze inheemse bossen aanzienlijk moeten verhogen om meer CO<sub>2</sub> uit de atmosfeer te absorberen en meer op te slaan."*

Volgens Dr. Moomaw moeten we intacte bestaande bossen tot hun ecologische potentieel laten groeien. Dat betekent in wezen de natuur zijn werk laten doen, ongestoord door mensen. Het is de snelste en meest betrouwbare oplossing om koolstof uit de atmosfeer te halen. Het is gebaseerd op wetenschappelijk inzicht dat "naarmate bossen groeien, ze steeds meer koolstof absorberen en opslaan en wanneer een bos wordt gekapt, het decennia, tot wel een eeuw, duurt voordat het de verloren gegane koolstof weer opneemt en dat natuurlijke bossen beter zijn in het verwijderen en opslaan van koolstof opslaan dan plantages. Door zijn definitie erkent proforestation dat beheerde, werkende bossen - grootschalige commerciële houtkap, gevolgen hebben voor koolstofputten. Wanneer bossen worden verstoord, komt koolstof vrij - of het nu komt door natuurbranden, insecten, windschade, omschakeling naar landbouw of ontwikkeling, of houtkap. De term proforestation vestigt onze aandacht op bestaande staande bossen als onze beste hoop om in de kortst mogelijke tijd koolstof uit de atmosfeer te halen. Veel modellen die bedoeld zijn om het potentieel van bossen als klimaatoplossing te beoordelen, laten niet zien wat er zou gebeuren als we grote delen van natuurlijke bossen zouden beschermen tegen houtkap. In plaats daarvan richten ze zich op "bebossing", "herbebossing" of "verbeterd bosbeheer" die allemaal voordelen hebben, maar niet zo groot of zo snel als het laten groeien van bestaande natuurlijke bossen."

[2020-12-03-greenpeace-report-the-future-of-forests-in-the-european-union-english.pdf](#)

[2020-11-27-lob-elf-intensive-logging-impacts-in-estonian-and-latvian-forests-biomass-report-english.pdf](#)

[2020-10-15-nature-scientific-report-large-trees-are-disproportionately-important-concerning-agb-carbon-storage-english.pdf](#)

[2020-08-26-easac-call-on-eu-to-correct-biomass-carbon-accounting-rules-english.pdf](#)

[2020-07-06-pfpi-paper-tiger-report-why-the-eu-s-red2-biomass-sustainability-criteria-fail-forests-and-climate-english.pdf](#)

[2020-07-01-nature-abrupt-increase-in-harvested-forest-area-over-europe-after-2015-english.pdf](#)

[2020-05-06-nature-deforestation-and-world-population-sustainability-a-quantitative-analysis-english.pdf](#)

[2020-03-23-mo-bossen-zijn-krachtige-co2-stofzuigers-laait-ze-dus-groeien-dutch.pdf](#)

[2019-11-05-sciencemag-degradation-and-forgone-removals-increase-the-carbon-impact-of-intact-forest-loss-by-626-percent-english.pdf](#)

[2019-09-09-dogwoodalliance-synthesis-of-best-available-science-and-implications-for-forest-carbon-policy-english.pdf](#)

[2019-08-22-bioenergy-serious-mismatches-continue-between-science-and-policy-in-forest-bioenergy-english.pdf](#)

[2019-08-12-virginia-commonwealth-university-structurally-complex-forests-better-at-carbon-sequestration-english.pdf](#)

[2019-07-25-wageningen-university-probos-soil-compaction-and-deformation-in-forest-exploitation-english.pdf](#)

[2019-06-11-frontiers-research-proforestation-mitigates-climate-change-and-serves-the-greatest-good-english.pdf](#)

[2015-05-15-ncbi-inter-plant-communication-through-mycorrhizal-mediates-complex-adaptive-behaviour-in-plant-communities-english.pdf](#)

[2014-01-15-nature-rate-of-tree-carbon-accumulation-increases-continuously-with-tree-size-english.pdf](#)

[2014-01-10-esa-viewing-forests-through-the-lens-of-complex-systems-science-english.pdf](#)

[2012-11-08-bioenergy-mineral-soil-carbon-fluxes-in-forests-and-implications-for-carbon-balance-assessments-english.pdf](#)

[2012-10-05-bioenergy-analyzing-the-effects-on-atmospheric-co2-levels-of-increased-use-of-bioenergy-from-forest-biomass-english.pdf](#)

De wetenschap is duidelijk, om klimaatchaos te voorkomen dient niet alleen de uitstoot drastisch te worden verminderen, maar dient ook actief grote hoeveelheden koolstof uit de atmosfeer verwijderd te worden. Bossen zijn onze beste hoop. Maar om effectief te zijn, moeten we enkele ongemakkelijke waarheden onder ogen zien over hoeveel schade we al hebben aangericht en nog steeds aan bossen toebrengen. We moeten bereid zijn en openstaan voor veranderende culturele normen.

<https://klimaatcoalitie.org/klimaatplan#laat-bomen-groeien>

Halverwege 2019 hebben we de stelling van de heer Mohren weerlegd dat er juist meer Nederlands bos bijkomt.

*"In de negentiende eeuw was 1 tot 2 procent van Nederland bos terwijl dat nu rond de 10 procent ligt. Het is belangrijk dat we onthouden dat wanneer iets in het verleden nóg slechter was (1% bos) dan wil dat niet zeggen dat alles wat meer is dan ook meteen goed is (10% bos). Afgezien van het feit dat de percentages die de heer Mohren hier aanhaalt niet correct zijn maakt hij zich hier ook schuldig aan de drogreden 'Kersenplukken'. Hij kiest hier een moment in de tijd wat vóór zijn standpunt pleit maar sluit de periodes uit die hem niet uitkomen. Lang voor de negentiende eeuw is er bijvoorbeeld een periode geweest dat Nederland grotendeels bedekt was met bossen. De naam Holland ('Holtland' of 'Houtland') verwijst hier ook naar. Als we naar de periode vóór de massale bomenkap van Staatsbosbeheer kijken (tussen 1900 en 2013) nam het bosareaal juist toe van 362.046 ha tot 375.679 ha. Opvallend genoeg spreekt hij zichzelf hierover in de één na laatste alinea ook tegen waar hij het volgende aangeeft over het grote percentage bos wat de afgelopen 5 jaar verdwenen is: "Toch ervaar ik dit hele proces nu wel als een probleem. We hebben al zo weinig bos en we hebben zoveel moeite moeten doen 100 jaar geleden om dat aan te leggen. En dan zijn we nu met al onze welvaart niet in staat om dat te beschermen. Dat is schrijnend."*

[2019-06-16-arnhemspeil-analyse-artikel-stentor-hoogleraar-bomenkap-is-niet-oorzaak-van-het-verdwijnen-van-bos-maar-de-natuurwet-dutch.pdf](#)



Figuur 1. Het kabinet vraagt Staatsbosbeheer om zelf meer budget te genereren waardoor het van belang is om zakelijk te opereren.

### 3. Staatsbosbeheer wordt beïnvloed door perverse prikkels om overmatig bomen te kappen.

Op 12 december 2011 publiceert de NOS een artikel waarin ze aankondigen dat Staatsbosbeheer meer bos gaat kappen om de bezuiniging van 40 procent op te kunnen vangen:

*“Staatsbosbeheer gaat de komende jaren de helft meer bos kappen. De organisatie wil zo meer eigen inkomsten zien te krijgen, omdat het kabinet een groot deel van de subsidie op natuurbeheer schrapt. Hoeveel Staatsbosbeheer moet inleveren, wordt eind deze maand bekend. Er wordt rekening gehouden met een bezuiniging van minstens 40 procent.”*

*“De extra bomenkap is een van de maatregelen van Staatsbosbeheer om meer inkomsten te krijgen. De organisatie zoekt ook naar andere manieren. Daarbij wordt onder meer gedacht aan het aanbieden van groen-vergader-arrangementen, exclusieve excursies **en het leveren van biomassa voor energieproductie.**”*

*“Hoogleraar bosecologie Jan den Ouden vindt de plannen van Staatsbosbeheer verantwoord en logisch. Volgens hem schaadt de extra kap de bossen en de biodiversiteit niet. Bossen hebben altijd al gediend als houtvoorraad en niet alleen als decor om in te vertoeven.”*

*“Stichting Kritisch Bosbeheer is tegen de extra kap en vindt dat Staatsbosbeheer de natuur zijn gang moet laten gaan. Als je het bos niet beheert, gaan er bomen omwaaien, ontstaan er ziektes en dan gaat het bos vanzelf verjongen, zegt Hans van der Lans van de stichting.”*

Op 2 oktober 2012 schreef Frits van Beusekom oud-directeur Staatsbosbeheer, bioloog en wetenschapper een artikel in Trouw waarin hij waarschuwde voor de schadelijke gevolgen van het huidige ondoordachte en destructieve beleid:

*“Binnen het rechts-populistische denkkader is zorg voor de natuur niet langer een vanzelfsprekende publieke verantwoordelijkheid. In tegendeel. Staatssecretaris Bleker stelde alles in het werk om het rijksnatuurbeleid zo grondig mogelijk af te breken en de natuur uit te leveren aan boeren en projectontwikkelaars.” “De ideologie van het kabinet-Rutte leeft onverminderd voort. In het neoliberale gedachtengoed moet de overheidszorg zich beperken tot enkele kerntaken als veiligheid, defensie en infrastructuur. De rest, zoals de zorg voor de natuur, kan in die opvatting even goed en zelfs beter worden overgelaten aan de markt en aan private partijen.” “Dit publieke bezit van onschatbare waarde is tot nog toe ontsnapt aan privatisering en deregulering. Nu steeds duidelijker wordt wat het ter zake gevoerde beleid in andere sectoren al heeft aangericht, zullen we het toch niet gaan beleven dat de politiek hier opnieuw de fout in gaat? Het idee dat zorg voor de natuur geen kerntaak zou zijn van de rijksoverheid, is volstrekt achterhaald, ook in Europese context.”*

[2019-02-20-demonitor-kro-ncrv-volgens-deze-oud-directeur-van-staatsbosbeheer-is-bomenkap-teveel-financieel-gedreven-dutch](#)

[2019-02-10-volkskrant-staatsbosbeheer-verniet-ouze-bossen-vindt-een-oud-directeur-ze-maken-mooie-bossen-lelijk-dutch](#)

[2019-02-02-nieuwsbladdekaap-zware-kritiek-van-oud-directeur-staatsbosbeheer-op-houtkap-dutch](#)

[2012-10-02-trouw-alibi-om-natuur-op-te-offeren-dutch](#)

[2011-12-14-trouw-bomen-nieuwe-bron-van-inkomsten-voor-staatsbosbeheer-dutch](#)

[2011-12-12-nos-staatsbosbeheer-gaat-meer-bos-kappen-dutch](#)



Figuur 2. Uit een uitleg van de door Staatsbosbeheer betaalde experts Simon Klingen, Frits Mohren en Jan den Ouden over het nut van dunning

Op 22 maart 2019 vond er een informatieavond plaats over het controversiële kapbeleid van Staatsbosbeheer naar aanleiding van alle kritiek en de maatschappelijke onrust. In het verslag van Nieuwsblad de Kaap stond het volgende:

*“Simon Klingen haalde fel uit naar Van Beusekom: “Ik heb zelden een oud-directeur zulke merkwaardige dingen horen zeggen. U moet echt even wat basiskennis opdoen. U vertelt een heleboel dingen waar geen bal van klopt.” Dat terwijl Klingens boekje met zijn twaalf boslessen, dat hij vrijdag nog promootte, op hoofdlijnen overeen lijkt te stemmen met Van Beusekoms visie op bosbeheer.”*

Op 10 april 2019 publiceerde het NRC een artikel met de naam “Stop de moord op ons bos” waarin het volgende stond:

*“Frits van Beusekom, voormalig directeur van Staatsbosbeheer (SBB), slaagde er eerder dit jaar in om landelijke aandacht te krijgen voor de grootschalige bomenkap in het hele land. Hij vertolkte de oprechte woede die velen voelen als ze fraaie bospercelen tot stoppelkerkhoven zien gereduceerd. Inmiddels [zijn er Kamervragen gesteld](#), zijn er actiegroepen en een meldpunt bomenkap opgericht, en er gaat [een petitie](#) rond. Tot nu toe werd SBB als hoofdverantwoordelijke opgevoerd, dat zijn gekorte budget aanvult met inkomsten uit hout.”*

Op 12 april 2019 trokken meer dan zestig milieuclubs waaronder Urgenda, WNF, Natuurmonumenten, de Vogelbescherming en Natuur & Milieu aan de bel en eisten dat Staatsbosbeheer nu echt stopt met bomen kappen. De groep van 63 organisaties signaleert het volgende:

*““De groeiende vraag naar hout als biomassa voor energieproductie”, zei Urgenda-directeur Marjan Minnesma vrijdag met bedrukt gezicht. Ondertussen willen provincies huizen aardgasvrij maken met warmte uit houtketels. “Dat is best een groot gevaar”, aldus Minnesma.”*

Op 13 april publiceert Staatsbosbeheer een reactie op de kritiek van de 63 organisaties waarin Staatsbosbeheer afsluit door aan te geven dat Prof. Dr. Ir. Frits Mohren en Dr. Ir. Jan den Ouden de mening van SBB ondersteunt.

Op 19 april publiceert hoogleraar bosecologie en bosbeheer (Wageningen Universiteit) en adviseur bij Staatsbosbeheer Frits Mohren een artikel in de Stentor waarin hij het beleid van Staatsbosbeheer tracht te rechtvaardigen. Op 28 mei 2019 verwees Steffenie Pape van de VVD Arnhem naar dit artikel ter rechtvaardiging van hun besluit om de omstreden biomassacentrale op Industriepark de Kleefse Waard in werking te laten nemen ondanks de duizenden bezwaren van de inwoners van Arnhem. Stichting Arnhem's Peil heeft het [artikel geanalyseerd](#) en op [17 juni 2019 gepresenteerd](#).

De heer Mohren heeft zelf jaren voor het houtkapbedrijf van zijn vader gewerkt. Zijn achtergrond in de houtkap maakt het twijfelachtig of we hem als objectief kunnen beoordelen. Hij werkt op het moment van het interview echter voor Staatsbosbeheer waardoor er zeker sprake is van belangenverstremming. De beschuldigingen van de heer van Beusekom zijn gebaseerd op 5 jaar onderzoek en worden onderbouwd met [meerdere rapporten](#). De heer Mohren verdedigt in het interview het zeer omstreden beleid van Staatsbosbeheer. Dit is beleid waar hij als adviseur zelf voor verantwoordelijk is en dit maakt hem niet objectief en daardoor een onterechte autoriteit.

De heer Mohren levert echter geen bronnen aan voor zijn kanttekening terwijl de natuurorganisaties verwijzen naar een [rapport van het onderzoeksbureau Alterra](#) van de Wageningen University & Research (WUR) welke uitgebracht werd door klimaatorganisatie Urgenda waarin is vastgesteld dat het bosoppervlak in Nederland tussen 2013 en 2017 met 5400 ha is afgenomen en een week voor het artikel van de heer Mohren heeft Staatsbosbeheer in de krant al [gereageerd op de kritiek](#) op het kapbeleid waarbij ze o.a. het volgende antwoord gaven:

*“Maar met de grootschalige kap hebben critici wel een punt, vindt ook Staatsbosbeheer (...) Ook wij vinden dat te groot en kappen nu alleen nog een halve hectare of minder.”*

Uit het onderzoek van de Universiteit van Wageningen blijkt dat in Gelderland de komende jaren [366 hectare bos geveld](#) wordt door Staatsbosbeheer, waarvoor slechts 242 hectare aan jongs aanplant terugkomt.

Minister Schouten is in de zomer van 2020, na een Kamermotie, akkoord gegaan met het doen uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek naar de ecologische effecten van kaalkap. Hierop werd door het ministerie van LNV een onderzoekscommissie ingesteld onder leiding van prof.dr.ir. Frits Mohren en dr.ir. Jan den Ouden.

Deze commissie kreeg, opmerkelijk genoeg, een aangepaste, ruimere onderzoeksopdracht. Dit was reden om onder leiding van Prof. Dr. Ir. Rudy Rabbinge een eigen team van onafhankelijke wetenschappers te formeren om onderzoek uit te voeren dat wél aansloot op de Kamermotie.



Om onrust te voorkomen, accepteerde de minister ook het onderzoeksteam onder leiding van professor Rabbinge, waarvan verder dr. E. Arnolds, Prof.dr. T.W. Kuyper, Dr.ir. P. Bindraban en Dr.ir. P.A. Leffelaar deel uitmaakten, als gelijkwaardig met haar eigen commissie.

Ook werd afgesproken dat de wetenschappers van beide commissies hun bevindingen onderling zouden afstemmen. Hoewel een aantal resultaten van beide commissies in dezelfde richting wees en de gesignaleerde effecten van zeer substantiële aard zijn werd het afstemmen geen succes.

De commissie Rabbinge heeft de conclusies zeer gedetailleerd onderbouwd. Zo wordt afdoende aangetoond dat vlaktekop tot een decimering van de biodiversiteit van bosorganismen leidt. En vlaktekop brengt daar nauwelijks iets voor in de plaats. Ook gaat door vlaktekop de hoeveelheid micro-organismen significant (-20%) achteruit, heeft het grote negatieve gevolgen voor de voorraden koolstof (-30%) en plantenvoedende stoffen, en leidt het tot een verlies van honderden kilo's nitraat per hectare, wat resulteert in vervuiling van het grond- en oppervlaktewater. 'De hersteltijd van de oorspronkelijke situatie bedraagt vele tientallen jaren tot zelfs eeuwen'.

Terwijl de LNV-commissie zonder een kosten/batenanalyse te geven, concludeert dat vlaktekop een efficiënte vorm van bosbouw is, blijkt uit de door Dr.ir. Jaap Kuper geschreven bijlage bij het rapport van de commissie Rabbinge dat er zonder doorrekening geen goede vergelijking mogelijk is. 'Misleidend; noemt Kuper de conclusie van Den Ouden / Mohren, 'tot akkerbouw versimpeld bosbeheer levert jaarlijks een verlies van tientallen miljoenen euro's op.'

[2020-12-14-urgenda-duidelijkheid-over-kaalkap-onderzoek-sluit-aan-bij-maatregel-7-54puntenplan-urgenda-dutch](#)

[2020-12-14-natuuralertnederland-conclusies-onderzoek-effecten-vlaktekop-op-bosecosystemen-dutch](#)

[2020-12-12-arnhemsebomenbond-voorgenomen-kap-van-800-bomen-klarenbeek-is-in-strijd-met-nota-bomenplan.pdf](#)

[2020-12-09-arnhemsebomenbond-onderzoek-jan-den-ouden-wur-onvoldedig-en-niet-onafhankelijk-tav-kap-800-bomen-klarenbeek-arnhem.pdf](#)

[2020-12-08-natuuralertnederland-wetenschappelijk-rapport-naar-gevolgen-vlaktekop-op-bosecosystemen-dutch](#)

[2020-12-07-gelderlander-bomenkap-is-juist-wel-goed-voor-het-bos-zegt-wethouder-bouwkamp-kritiek-is-hard-en-unfair-dutch](#)

[2020-12-06-destentor-welles-nietes-over-kaalslag-in-de-natuur-waarom-zou-je-bos-inruilen-voor-heide-dutch](#)

[2020-12-06-natuuralertnederland-haal-kaalkap-uit-de-nationale-bossenstrategie-dutch](#)

[2020-12-01-arnhemse-bomenbond-brief-aan-gemeenteraad-tav-de-kap-van-800-beukenbomen-op-het-landgoed-klarenbeek-arnhem.pdf](#)

[2020-12-01-natuuralert-ecologische-effecten-van-vlaktekop-op-de-kwaliteit-van-bosecosystemen-dutch.pdf](#)

[2019-06-17-awn-mail-aan-vvd-arnhem-raadslid-pape-met-bezwaar-tegen-opening-van-de-biomassacentrale-ipkw.pdf](#)

[2019-06-16-arnhemspeil-analyse-artikel-hoogleraar-bomenkap-is-niet-oorzaak-van-het-verdwijnen-van-bos-maar-de-natuurwet-dutch.pdf](#)

[2020-06-03-trouw-natuurstichting-roept-kamer-op-sta-niet-toe-dat-boseigenaren-een-halve-hectare-bos-mogen-kappen-dutch](#)

[2019-06-03-tweede-kamer-hoorzitting-bomen-kappen-voor-klimaat-en-natuur-roofbouw-of-noodzakelijk-kwaad.pdf](#)

[2020-06-02-nrc-hou-op-met-zinloos-rooien-van-ons-bos-dutch](#)

[2019-04-14-gelderlander-op-de-veluwe-worden-nog-steeds-bomen-gekapt-dit-kan-gewoon-niet-dutch](#)

[2019-04-13-staatsbosbeheer-reactie-op-uitlatingen-van-marjan-minnesma-van-urgenda-over-bosbeheer-dutch](#)

[2019-04-12-volkskrant-emoties-over-boskap-lopen-hoog-op-onder-natuurlijefhebbers-wat-is-er-mis-dutch](#)

[2019-04-12-trouw-meer-dan-zestig-milieclubs-eisen-dat-staatsbosbeheer-nu-echt-stopt-met-bomen-kappen-dutch](#)

[2019-04-12-destentor-noodkreet-natuurorganisaties-stop-met-kaalkap-bossen-in-nederland-dutch](#)

[2019-04-12-nos-tientallen-natuurorganisaties-bundelen-krachten-tegen-bomenkap-dutch](#)

[2019-04-10-nrc-stop-de-moord-op-ons-bos-dutch](#)

[2019-03-28-nieuwsbladdekaap-bosbeheer-onder-de-loep-dutch](#)

[2019-02-29-tweede-kamer-der-staten-generaal-kamervragen-zware-kritiek-van-oud-directeur-staatsbosbeheer-op-houtkap.pdf](#)



Figuur 4. December 2020 Uit onderzoek uitgevoerd door de WUR en gesubsidieerd door het ministerie van LNV

December 2020 publiceert Probos een rapport van de Universiteit van Wageningen met Jan den Ouden. [Probos bestaat uit 20 organisaties](#) die een belang hebben bij het oogsten en de handel in houtige biomassa en 16 van die 20 organisaties zijn daadwerkelijk betrokken bij de betaalde pro-biomassalobby in Nederland. Het rapport is door het Ministerie van LNV gesubsidieerd en in het rapport heeft een groot aantal organisaties informatie en inbreng geleverd die financiële belangen hebben bij houtkap en biomassa, waaronder Staatsbosbeheer. In het rapport staan een aantal interessante conclusies opgenomen:

*“Met klimaat klim bos- en natuurbeheer is weinig ervaring, terwijl juist door de breedte van de set van maatregelen dit ook lastig aan te pakken lijkt, de resultaten lang op zich laten wachten en de monitoring lastig is. Er is niet één soort advies.”*

*“Nederland ontbost door diverse oorzaken. Netto verliezen we 1500-3500 hectare per jaar. Dit is een flinke emissie.”*

[2020-12-07-probos-pro-biomassa-lobby-rapport-twee-jaar-ervaring-met-klimaat klim bos-en-natuurbeheer-in-nederland-dutch.pdf](#)

[2020-02-14-arnhemspeil-reactie-op-uitnodiging-rondetafelgesprekken-en-invloed-van-de-betaalde-pro-biomassa-lobby-op-de-provincie-gelderland-dutch.pdf](#)

[2019-10-17-probos-pro-biomassa-lobby-betrokken-partijen-dutch.pdf](#)

In 2018 en 2019 leverde de houtkap en biomassa van Staatsbosbeheer meer dan 25 miljoen euro op. Daarnaast ontvangt Staatsbosbeheer nog een veel hoger bedrag aan subsidies om o.a. Europees beleid door te voeren dat gericht is op meer bomen te kappen t.b.v. het creëren van heidegrond. Het mes snijdt daarmee aan twee kanten voor Staatsbosbeheer en zonder die miljoenen zou Staatsbosbeheer haar broek niet op kunnen houden, blijkt uit de eigen jaarverslagen. Simon Klingen, Frits Mohren en Jan den Ouden en hun organisaties hebben allemaal een financieel belang bij houtkap en zijn medeverantwoordelijk voor het huidige destructieve kapbeleid ten koste van onze gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee onze toekomst.

[2020-06-12-staatsbosbeheer-jaarverslag-2019-dutch.pdf](#)

[2018-12-31-staatsbosbeheer-jaarverslag-2018-english.pdf](#)

#### 4. Aankondiging definitief rapport over de belangen van houtkap in Nederland

We zijn bezig met het schrijven van een zeer uitgebreid rapport over de belangen van houtkap in Nederland en dat rapport verwachten we eind januari 2021 op te kunnen leveren. Dit document dient ter introductie.

Hieronder zijn de links naar alle bronnen van de afgelopen 20 jaar die we hebben geraadpleegd:

[nieuws.the-fab.org](https://nieuws.the-fab.org)

2100+ nieuwsberichten

[docs.the-fab.org](https://docs.the-fab.org)

1400+ rapporten & documenten

[videos.the-fab.org](https://videos.the-fab.org)

70+ video's

Met vriendelijke groet,

Jeroen & Marloes Spaander

Namens Stichting Arnhems Peil & EDSP ECO

[www.arnhemspeil.nl](http://www.arnhemspeil.nl)

[www.edsp.eco](http://www.edsp.eco)

+31 (0) 6 2888 3999